

Изјава високог представника и специјалног представника Европске уније Валентина Инцка на конференцији за медије након одржавања сједнице Управног одбора Савјета за &

Даме и господо,

Хвала вам што сте дошли.

Ово је била корисна сједница Савјета за имплементацију мира. Врло детаљно смо прошли кроз сва кључна питања.

Још једном смо потврдили:

- Мјере које је потребно предузети да би се ријешила преостала питања, укључујући и попис државне и војне имовине – то је све ова агенда 5+2, као што знате;
- Мјере које је потребно предузети да се оконча режим супервизије у Брчком – тамо је било пуно прогреса, али неке ствари још остају отворене;
- Мјере које је потребно осигурати за ефикасно и несметано

функционисање Предузећа за пренос електричне енергије БиХ, Transcoa.

- Током два дана разговора фокусирали смо се на расправу и рјешавање практичних потешкоћа које онемогућавају постизање бржег напретка:
- Напретка ка евро-атлантским интеграцијама;
- Напретка према транзицији ОНР-а, и индиректно
- Напретка у погледу фокусирања на међусобно повезане проблеме економије и политике, а посебно смо разговарали и о споразуму са IMF-ом.

Позвали смо премијера Шпирића и министра финансија Вранкића и министра безбједности Ахметовића да нам се придруже у нашим консултацијама јер сматрамо да је вријеме да државне институције дјелују онако како ће се од њих тражити да дјелују када се убрза процес евро-атлантских интеграција, а то је да преузму потпуну одговорност – и све више и више одговорности – за представљање Босне и Херцеговине и преговарање у њено име на међународним састанцима.

Сада ми још дозволите да кажем о чему смо још разговарали и шта смо договорили.

Начин на који су власти у протеклих неколико мјесеци показали да могу постићи напредак потребан за увођење безвизног режима је охрабрујући. Потребно је урадити још неке ствари и оне морају бити учињене што брже.

Међутим, ово је позитиван почетак.

Европско партнерство и Привремени споразум захтијевају од власти БиХ да имплементирају цијели низ мјера, у области економије, правосудног система, безбједносног система и административног система, како би припремили ову земљу да заузме своје мјесто у Европи.

Једноставно не могу довољно нагласити чињеницу да ће ове мјере помоћи у рјешавању економске кризе. Оне ће помоћи Босни и Херцеговини да побољша економску ситуацију и помоћи ће у

рјешавању егзистенцијалних питања грађана.

Дакле, иста пажња која је посвећена рјешавању питања безвизног режима сада мора бити посвећена и другим реформским питањима.

Управни одбор је био потпуно незадовољан оним што је учињено, односно оним што НИЈЕ учињено, на испуњавању програма 5+2. Потребно је хитно предузети следеће кораке. А избори нису и не би требало да буду изговор да се ништа не ради.

- Власти морају закључити међувладин споразум о расподјели државне и војне имовине. Сав напредак у погледу програма 5+2 постигао је у суштини ОНР. А то је неприхватљиво.
- Сада када су власти у РС донијеле Закон од држављанству, чиме је испуњен један од услова за окончање режима супервизије у Брчком, морају рјешавати и питање електричне енергије. То је још једно од посљедњих питања које је остало у вези са Брчком, а Брчко је дио тих пет циљева, као што знате.
- Власти морају осигурати прописно функционисање Управе за индиректно опорезивање и државног Фискалног вијећа. Чини се невјероватним да босанскохерцеговачке лидере морамо подсјећати да је економска координација најважнија, и то у вријеме када предузећа широм земље отпуштају раднике и када је у Федерацији БиХ угрожен систем јавних финансија.

Управни одбор је подсјетио власти да иако уставна реформа није услов за затварање ОНР-а, она ЈЕСТЕ услов да Босна и Херцеговина буде функционална држава и да постигне бржи напредак ка Европској унији.

Предизборна кампања је већ у пуном замаху, а поражавајући доказ томе налази се у чињеници да превладава реторика подјеле, која је повремено чак и увредљива. Управни одбор је позвао Савјетминистара да осигура да Регулаторна агенција за комуникације, која је одговорна да телевизијско праћење избора буде у складу са модерним европским стандардима, кадровски

буде у потпуности попуњена и да има пуну подршку.

Помно ћемо пратити ситуацију како се кампања буде одвијала.

* * *

Управни одбор такође је позвао власти да испуне обавезе у вези са повратком избјеглица и процесуирањем ратних злочина.

Знате да је питање избјеглица везано у неком смислу на питање цензуса о коме се такође разговарало, пошто ће следеће године бити организован цензус у свим земљама свијета. А да би то било могуће 2011. године, треба да се изврши цензус ове године, као неки пилотни цензус. Имамо времена само још два мјесеца. Босна и Херцеговина би била можда једна од двије земље на цијелом свијету гдје не би било цензуса ако се то не деси. Сви смо ургирали на босанскохерцеговачке власти да то учине. Али наравно, као што знате, то је везано и за повратак, односно то се везало тако у прошлости.

* * *

На крају, Управни одбор је потврдио одређене политичке чињенице, које нису баш нове:

- Међународна заједница жели да спроведе транзицију ОHR-а, али то НЕЋЕ учинити док се критеријуми не испуне – то је пет циљева и два услова. То треба да се испуни;
- ЈЕДИНО тијело које сада конструктивно ради да се ти критеријуми испуне и да се осигура затварање ОHR-а – а то је у неком смислу парадоксално – је сам ОHR. Ми највише радимо на томе, а требало би да домаће власти на томе раде;
- Међународна заједница НЕЋЕ толерисати никакве покушаје да се угрози територијални интегритет и суверенитет Босне и Херцеговине. Ту смо такође истакли, наравно, пуну подршку Дејтону, пуну подршку и релевантним резолуцијама УН-а које се тичу Босне и Херцеговине и Дејтонског реда.

* * *

Још једном је потврђен наш заједнички циљ да Босна и Херцеговина изађе из тренутне политичке и економске кризе и да се врати на пут евро-атлантских интеграција.

Наравно, на почетку коминикеа ви ћете и видјети да су државе чланице честитале Босни и Херцеговини на највећем спољнополитичком успјеху до сада, а то је на чланству БиХ у Савјету безбједности.

А сада ћу радо одговорити на ваша питања.

БХТ1, Аида Омерхоџић:

Занима ме какве су биле реакције чланова Управног одбора, с обзиром да је предсједавајући Савјета министара Никола Шпирић рекао да увјерава Савјет за имплементацију мира да је од велике важности да се међународна заједница уздржи од инволвирања у изборни процес.

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Ми смо то чули и у неком смислу смо сагласни. Ми сигурно нећемо бити инволвирани у неком страначко-политичком смислу. То је сасвим јасно. Међутим, ми имамо интерес да се неке ствари ипак десе. Рецимо, нама је јако важно да, као што је било у Билећи, пуно грађана изађе на изборе. Тамо је то било 70%, а прошли пут, чини ми се, само 60%. Значи, да грађани излазе на изборе. Важно је да погледамо програме, какве програме има свака странка – да ли је тамо европска компонента, да ли је тамо економија, како странке третирају едукацију, итд. То ћемо ми сигурно све прегледати, можда и коментарисати. Можда ћемо и неке нове идеје подржавати. Али нећемо сигурно подржавати неке појединачне странке.

Независне новине, Мирза Чубро:

Хоће ли прије наредних избора поново бити разматрана могућност одласка ОНР-а? И зашто се заборавило на онај услов да је, дакле, стабилна политичка ситуација у Босни и Херцеговини један од два услова за гашење ОНР-а?

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Ја мислим да је вријеме до избора да би се ОНР затворио кнап. Само да вам кажем, потребно је минимум 90 дана после одлуке да дође до затварања. После затварања потребно је минимум шест мјесеци за ликвидацију Канцеларије ОНР-а. Мислим да је било неко опште разумијевање међу чланицама Савјета за имплементацију мира да то до избора неће бити случај.

А други услов – о томе смо данас мање говорили. Стабилна политичка ситуација и пуно испуњавање Дејтонског споразума. Али, говорили смо, у неком смислу, индиректно о томе. Кад смо говорили о Дејтонским принципима, ту ћете видјети у коминикеу да је језик сасвим јасан што се тиче испуњења Дејтона и подршке Канцеларији високог представника – то је јасно ту написано. Међутим, да вам кажем искрено, нисмо ишли у неку дубину око овог другог услова. Да, то није био случај. Али смо дубински разматрали све аспекте – а има их пуно – што се тиче пет цијева.

У реду, Фране, ја сам сагласан – прво пет, а онда два.

Новинар #3:

Како коментаришете неке наводе који су се појавили да је ОНР био малициозан при изради пописа државне имовине и чињеницу да

ће се данас Влада Републике Српске изјашњавати о том попису?

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Па ја бих могао вратити ту лопту – да су геодетске канцеларије биле злонамјерне. Пошто смо ми тамо ишли, када смо нашли да негдје пише да је то државна имовина, ми смо то копирали. Ми смо, значи, само пресликали стање какво јесте. И ако смо добили од неке канцеларије у Бањалуци или у Сарајеву неки документ да је једна зграда, рецимо нека касарна или неко земљиште државно, ми смо то пресликали и ми смо то онда компилирали. Тако да смо дошли до хиљада јединица државне имовине. Тамо је било, ја мислим, и 21 јединица у иностранству, у седам земаља. Да, у иностранству. Значи и у Дубровнику и у Лондону, можда нека амбасада. И ми смо стриктно слиједили дефиницију Савјета министара које је рекло 2006. и прошле године да идемо на 1991. годину, послије распада Југославије и да ми попишемо само државну имовину. Ви знате – али можда ви нисте тако стари – али у бившој Југославији је било и јавне имовине, друштвене имовине и државне имовине. Ми смо се концентрисали према дефиницији Владе само на државну имовину. Али, знамо да једна странка овдје у Федерацији каже да има 17000 јединица државне имовине. А у Бањалуци кажу да је 1000 ових јединица сувише. Али заиста, немојте нас ту критиковати. Ми смо осликали ситуацију каква је у катастру, у грунту. И ништа друго. Ми нисмо ништа ново измислили. Тако да мислим да то није било малициозно.

ТВ Пинк БиХ, Адријана Домазет:

Питање је врло обично, чак можда и банално. Ваш извјештај са састанка Управног одбора Савјета за имплементацију мира је доста баш не охрабрујуће. Шта Ви мислите као човјек који обавља ту функцију коју обављате, заиста докле Босна и

Херцеговина може стићи са оваквом ситуацијом каква јесте?

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Извините. Можете ли поновити посљедњу реченицу?

ТВ Пинк БиХ, Адријана Домазет:

Шта Ви мислите као особа која обавља функцију високог представника у Босни и Херцеговини, шта ви мислите са ситуацијом каква јесте у Босни и Херцеговини заиста докле ми можемо стићи, ми као земља?

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Ја ћу вам дати јасан одговор. Међутим, ви нећете бити задовољни одговором. Мени је жао да се понављам, али када сам овамо дошао као амбасадор и кад сам имао први имендан 14. фебруара (*ја сам Валентин*), главна вијест у вашим новинама је била да је отворена аутобусна линија Илиџа – Сарајево. То је била велика сензација. Аутобус није био ГРАС-ов, већ УНХЦР-ов. И ви знате да су ту била три предсједника послје рата и само три министарства. И Крајишник није хтио доћи на заклетву. Сједнице су биле у Музеју. То је све био неки фолклор. Пошто су људи одбацивали да признају државу. Није било, наравно, јединствене валуте. Биле су четири валуте, четири пасоша, четири врсте регистарских таблица за кола, итд. Није било застава ни химне. Добро, још нема текста за химну. Мислим, има, али још није усвојен. И кад се гледа у прошлост, у ових 15 година је било огромних помака, ја то кажем. Али у посљедње три године није било помака. Ту је та разлика.

Извините ако опет кажем нешто што сам доста пута рекао. Јошка Фишер је држао говор, чувени говор, 2000. године да је потребан европски устав. Сад имамо Лисабонски уговор. Трајало је десет година. Европска година се гради, сад, 50 година. Значи, ових 15 година... Наравно, ви имате само један живот и вама се то чини споро, дуго и мало. Али, ипак, у перспективи, много је било учињено. Али, нажалост сте вјероватно у праву када размишљате да би се могло учинити много, много више. Њемачка је 15 година после рата имала први *Wirtschaftswunder* – економско чудо – и они су то наставили. Било је тамо мање новца из иностранства. Маршалов план је тамо био. Али *per capita* и неки чак кажу укупно, било је мање новца у Њемачкој.

И ја дубоко вјерујем, пошто познајем ваше људе, да ипак ти талентовани људи могу да од ове земље направе више, да живе боље. Али наравно, ту треба да буде и прави оквир – политички оквир, економски оквир. Скандалозно је да треба неколико мјесеци да се оснује нека фирма када је исти случај у Америци да за један дан оснујеш фирму, провучеш картицу и платио си све даџбине. Зашто то овдје не би било могуће? Ви то знате много боље, у болницама шта се дешава – да дођеш на ред преко реда, итд.

Нажалост, Босна и Херцеговина је један од великих извозника у Европи својих талената. Нажалост. Ја сам, наравно, свјестан тога да смо ми извезли Шварценегера који не би могао исто бити градоначелник у Аустрији, а он је гувернер Калифорније. А таквих случајева код вас има много, много – који су успјешни у иностранству. Желио бих заиста да се овдје остваре услови да дође до таквих оквира за живот да БиХ буде једна просперитетна, нормална земља. А ви сте већ живјели у једном просперитету прије рата – ту су биле највеће фабрике у бившој Југославији – и ви знате шта то значи и то је било на основу ваших способности. Зато ја вјерујем у Босну и Херцеговину. Али свјестан сам тога да услови нису оптимални. И надам се да ћете ви користити ваша бонска овлаштења, што ја више пута понављам, 3. октобра када буду избори и да мијењате ситуацију, изаберете

нове људе, користите отворене листе итд. да би дошло до неких промјена и да заиста критично погледате каква је биланса владајуће коалиције.

БН ТВ, Слађана Јашаревић:

Како Ви, или тим који је вршио попис имовине, можете гарантовати да су катастарске канцеларије заиста доставиле све што се зове државна имовина, јер је чињеница да 85% пописане државне имовине у Републици Српској, а само остатак у Федерацији.? Више је државне имовине у Бањалуци него у цијелој Федерацији БиХ.

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Ви ми то предбацујете, значи да је Република Српска богата, не? Ако има 85% државне имовине. Ја мислим да би требало ову статистику мало другачије гледати. Рецимо, колико је јединица у Републици Српској, а колико у Федерацији. Када гледате на квадратне километре, онда је у Републици Српској заиста пуно државне имовине, а једна од тих касарни има 80 квадратних километара земљишта. Ако се то узме, такве касарне и неке друге, као што су шуме, онда се можда дође до 85%. Али, само да вам кажемо још једном, ми смо то добили у Републици Српској од господина Глигорића који је шеф Геодетске канцеларије тамо. То не би требало Републику Српску изненадити. То смо добили од њих.

Сада, у Федерацији да ли је све коректно? Нама се чини да јесте. Али, могуће је. Чујем да неки државни тужилац већ гледа тај наш списак и ако се нешто мијењало. Мада смо ми имали и примарне и секундарне информације, тако да мислимо да је то више-мање тачно. Али, у сваком случају, ако није тачно, домаће власти су имале могућност годинама и на крају, још прошле

године у априлу кад су ријешили да треба до 30. септембра да треба завршити попис имовине, па то нажалост нису учинили. И ту је нешто исто нелогично, када се жели да OHR иде, да се трансформише, онда да се не испуњавају услови

РТРС, Гвозден Шарац:

На шта сте конкретно мислили када сте рекли да међународна заједница неће толерисати угрожавање територијалног интегритета БиХ и зашто је изостала јасна осуда упоређивања руководства Републике Српске са нацистичким злочинцима на Федералној телевизији?

Високи представник и специјални представник ЕУ, Валентин Инцко:

Ви ћете видјети резолуцију. Територијални интегритет се тамо спомиње, пошто је био оспораван од неких – било је прича и о референдуму као што знате.